20.5.2022

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 68/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistukseen liittyvän rahoituslainsäädännön muuttamiseksi

Valmistelija: Talousjohtaja Antti Niemi

Päijät-Hämeen hyvinvointialue haluaa lausua asiasta seuraavaa

Hyvinvointialueiden rahoituslainsäädännön muutosehdotus sisältää teknisluontoisia hyvinvointialueiden rahoitukseen. Muutokset ovat perusteltuja ja kohdentavat rahoitusta paremmin hyvinvointialueen väestön palvelutarpeet huomioiden. Tosin rahoituksen määräytymisen perusteet muodostuvat entistä monimutkaisemmiksi.

Lisäksi hyvinvointialuekohtainen rahoitus ehdotetaan tarkistettavaksi kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella ja mahdollinen erotus vuonna 2023 maksettuun rahoitukseen nähden korvattavaksi hyvinvointialueille vuonna 2024. Tämä ehdotus on hyvin perusteltu ja oikaisee rahoitustason paremmin todellista kustannustasoa vastaavaksi vuoden 2024 rahoituksesta alkaen.

Lakiehdotuksen päivitykset ja tekniset muutokset parantavat rahoituksen oikeudenmukaisuutta. Rahoituslain muutosesitys päivittää hyvinvointialueiden rahoitusta määrittäviä tarvetekijöitä alkuperäisessä rahoituslaissa määritellyn aikataulun mukaisesti (14 §). Terveydenhuollon tarvetekijöiden määrää on lisätty 50:stä 189:ään, vanhustenhuollon 18:sta 63:een ja sosiaalihuollon 13:sta 73:een. Muutos ei vaikuta kokonaisrahoituksen tasoon, mutta vaikuttaa hyvinvointialueiden rahoituksen keskinäiseen jakautumiseen. Tarvetekijöiden määrän lisääminen parantaa rahoituksen jakautumisen oikeudenmukaisuutta hyvinvointialueiden kesken.

Arvio hyvinvointialueiden palvelutarpeen muutoksesta 2023-2026 on hieman pienentynyt vähentäen hyvinvointialueiden kokonaisrahoitusta kumulatiivisesti runsaat 6 miljoonaa euroa (7 §). Kustannustason muutoksen arviointia on tarkennettu ja parannettu (8§). Kustannustason muutosta laskettaessa otetaan hyvinvointialueiden hintaindeksin lisäksi huomioon hyvinvointialueiden edellisen vuoden laskennalliset kustannukset, palvelutarpeen muutos sekä toteutuneiden kustannusten jälkikäteinen tarkennus.

20.5.2022

Lopuksi

(i) Pitää lakiehdotuksen teknisiä muutoksia ja päivityksiä onnistuneina ja kannattaa niitä.

(ii) Pitää erittäin hyvänä sitä, että aiemmin esitetty yliopistosairaalalisän on siirretty myöhempään valmisteluun. Myöhemmässäkään valmistelussa yliopistosairaaloiden mahdollista rahoitusvajetta ei tule ratkaista muiden hyvinvointialueiden kustannuksella. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen rahoitus olisi yliopistosairaalalisän johdosta vähentynyt yhteensä 13 miljoonaa euroa. Se, että yliopistosairaalalisän palautusta ei huomioitu vuoden 2023 rahoituksessa lisäyksenä vaan lisättiin siirtymätasaukseen on sen sijaan perusteetonta.

(iii) Toteaa Päijät-Hämeen hyvinvointialueen rahoituksen tason muodostuvan kaikesta huolimatta ongelmalliseksi (mm. palkkaharmonisaation ja eläkemenoperusteisen tasausmaksun toteutumisen lisäkustannukset). Riittämätön rahoitus vaarantaa hyvinvointialueen kyvyn tuottaa sen asukkaiden tarvitsemia palveluita. Päijät-Hämeessä on tehty vuosina 2020-2021 mittava taloudellinen sopeutus, eikä sitä ole mahdollista toistaa lähivuosina yhtä laajamittaisena.

Marina Erhola
ma. johtaja
Päijät-Hämeen hyvinvointialue